

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **M. G .**, zastoupeného Mgr. Petrem Kaustou, advokátem se sídlem v Ostravě, Čs. legií 1719/5, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem v Ostravě, 28. října 117, k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2017, č. j. MSK 39842/2017, **ve věci přestupku**,

takto:

- I. Rozhodnutí Městského úřadu Rýmařov ze dne 3. 3. 2017, č. j. MURY 5587/2017 **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 4. 2017, č. j. MSK 39842/2017 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci k rukám advokáta Mgr. Petra Kausty náklady řízení ve výši 11.228,- Kč do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Vymezení předmětu řízení

[1] Žalobce byl uznán vinným z přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl nedbalostně dopustit tím, že dne 10. 4. 2016 v 09:40 hodin (na videozáznamu policejní kamery v čase 08:40 hodin), v obci Malá Morávka, silnice II/445, v úrovni chaty Sedmikráska a hotelu Neptun, ve směru jízdy na obec Karlova Studánka, jako řidič osobního motorového vozidla VW Touran, barvy stříbrné, RZ: X, předjížděl autobus linky č. 862, zelené barvy, v úseku, kde je předjíždění zakázáno, zákazovou svislou dopravní značkou B 21a – „zákaz předjíždění“. Tímto svým zaviněným jednáním porušil povinnosti řidiče podle ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, přičemž přestupek byl spáchán z nedbalosti. Za uvedené jednání mu byla uložena v souladu s ust. § 125c odst. 5 písm. d) a odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu sankce, a to pokuta ve výši 5.800,- Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 8 měsíců. Dále byla uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1.000,- Kč stanovené podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb. ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Správní orgán I. stupně, Městský úřad Rýmařov, odbor dopravy a silničního hospodářství, rozhodl o vině žalobce dne 3. 3. 2017 rozhodnutím pod č. j. MURY 5587/2017, sp. zn. DASH 156/2016 MAC/21 tak, jak uvedeno v odstavci [1] tohoto rozsudku a žalobci byla uložena sankce uvedená rovněž v odstavci [1] tohoto rozsudku. Správní orgán I. stupně vycházel z oznámení o přestupku, videozáznamu, mapky místa přestupku, fota z úseku silnice II/445 před budovou ZŠ se značkou B 21a, výpisu z karty řidiče žalobce a svědeckých výpovědí zasahujících policistů.

[3] Žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodnutí Městského úřadu Rýmařov ze dne 3. 3. 2017, č. j. MURY 5587/2017, sp. zn. DASH 156/2016 MAC/21 změnil co do skutkové věty, když vypustil text: „(na videozáznamu policejní kamery v čase 08:40 hodin)“ a co do uložené sankce tak, že zákaz činnosti snížil z 8 měsíců na 6 měsíců, ve zbytku odvoláním napadené rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že neshledal v postupu správního orgánu I. stupně žádné procesní vady, které by mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí, a přestupek byl obviněnému prokázán bez důvodných pochybností, nadto se žalovaný vyjádřil k námitkám podjatosti, které žalobce v průběhu řízení vznášel. Žalovaný se však neztotožnil se správním orgánem I. stupně v otázce uložení sankce, když nenalezl žádné okolnosti případu, které by uložení přísnější sankce odůvodňovaly, a dále korigoval skutkovou větu, kterou očistil o nadbytečné informace.

Obsah žaloby

[4] Žalobce v žalobě formuloval několik žalobních námitek: (i) první žalobní námitka spočívá v nedostatečných skutkových zjištěních, kdy ve správním řízení nebyl odstraněn rozpor mezi časem uvedeným na kamerovém záznamu (8:40) a časem, o kterém policisté tvrdili, že v něm měli provádět kontrolu, přičemž tento rozpor nemůže být

odstraněn poukazem na změnu času, obdobný rozpor existuje o místě spáchání přestupku, když vyznačeným na plánu a výpovědí policistů – žalobce zdůraznil, že čas i místo přestupku jsou obligatorní náležitosti skutkové věty, protože o nich nemůže panovat pochybnost; (ii) druhou námitkou žalobce prezentuje svůj závěr o nesprávné kvalifikaci popsání jednání jakožto přestupku, když uvádí, že v místě spáchání přestupku, tak jak jej popsaly správnímu orgánu, se nachází křižovatka, protože došlo ke zrušení účinnosti dopravní značky B 21a a nadto, se nejednalo o předjíždění autobusu, ale jeho objíždění; (iii) žalobce opakovaně namítal podjatost úřední osoby, přičemž o jeho námitkách nebylo nikdy rozhodnuto; (vi) poslední námitkou pak žalobce proklamuje zánik odpovědnosti za přestupek podle ust. § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o přestupcích“).

Vyjádření žalovaného

[5] Žalovaný se k žalobě vyjádřil tak, že především odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný se nad rámec argumentace napadeného rozhodnutí vyjádřil k otázce zániku odpovědnosti za přestupky, přičemž dospěl k závěru, že výklad žalobce je v přímém rozporu se záměrem zákonodárce a odpovědnost za přestupek před nabytím právní moci napadeného rozhodnutí nezanikla. Žalobce též vyslovil souhlas s rozhodnutím soudu bez nařízení jednání.

Skutečnosti zjištěné ze správního spisu pro posouzení věci

[6] Dne 22. 4. 2016 bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 18. 4. 2016 spolu s předvoláním k ústnímu jednání na 19. 5. 2016. Součástí předvolání byla řada poučení o právech účastníka řízení včetně poučení dle § 36 odst. 3 správního řádu – o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí. Součástí správního spisu je následující:

- tiskopis „Oznámení (odevzdání) přestupku (věci)“ ze dne 10. 4. 2016, ve kterém byl policistou zaznamenán přestupek žalobce, přičemž žalobce se do tohoto dokumentu nevyjádřil, avšak jej podepsal;
- úřední záznam ze dne 10. 4. 2016, vypracovaný pprap. P. K., DiS a pprap. P. C.;
- mapa okolí místa přestupku s vyznačenou polohou policejní hlídky, místa předjíždění a dopravní značky B 21a „zákaz předjíždění“;
- fotografie svislého dopravního značení B 21a;
- výpis z evidenční karty žalobce se záznamem přestupků;
- CD s videozáznamem pořízeným policií;
- protokol z ústního jednání ze dne 19. 5. 2016;
- rozhodnutí Městského úřadu Rýmařov ze dne 26. 5. 2016, č. j. MURY 13285/2016, kterým byl žalobce shledán vinným – odvolání proti tomuto rozhodnutí – rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2016, č. j. MSK 83229/2016, kterým bylo popsání rozhodnutí zrušeno a věc vrácena Městskému úřadu Rýmařov k dalšímu rozhodnutí;

- rozhodnutí Městského úřadu Rýmařov ze dne 13. 12. 2016, č. j. MURY 31012/2016, kterým byl žalobce opět shledán vinným – odvolání proti tomuto rozhodnutí – rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2017, č. j. MSK 1675/2017, kterým bylo popsáno rozhodnutí zrušeno a věc vrácena Městskému úřadu Rýmařov k dalšímu rozhodnutí;
- protokol z ústního jednání ze dne 21. 2. 2017, žalobce při tomto jednání namítal podjatost úředních osob – K. M., M. P. a Bc. R. V. – dále byli vyslechnuti zasahující policisté;
- sdělení o námitce podjatosti vůči K. M., vypracované Bc. R. V., vedoucí odboru;
- sdělení o námitce podjatosti vůči Bc. R. V., vypracované Ing. J.F., tajemníkem, resp. v zastoupení Ing. P. K., starostou města;
- sdělení o druhé námitce a odvolání proti sdělení o první námitce podjatosti vůči K. M., vypracované Bc. R. V., vedoucí odboru;
- rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání dopravního přestupku ze dne 3. 3. 2017, č. j. MURY 5587/2017, sp. zn. DASH 156/2016 MAC/21;

[7] Proti rozhodnutí orgánu I. stupně bylo (jak shora uvedeno) podáno u téhož správního orgánu dne 17. 3. 2017 odvolání a dne 20. 3. 2017 bylo předloženo k rozhodnutí Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje. Součástí správního spisu je též žalobou napadené rozhodnutí žalovaného.

Právní úprava

[8] Podle ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu *při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.*

[9] Podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 7 zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla předjíždí vozidlo v případech, kdy je to obecnou, místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno.*

[10] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.*

[11] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.*

[12] Podle ust. § 20 odst. 2 zákona o přestupcích *běh lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 se přerušuje zahájením řízení o přestupku, jakož i vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením.*

[13] Podle ust. § 20 odst. 3 zákona o přestupcích *přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky.*

Právní posouzení věci samé

[14] Krajský soud nejprve posoudil zákonné náležitosti žaloby a konstatoval, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž není žaloba ve smyslu § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), nepřipustná. Poté krajský soud přezkoumal důvodnost žaloby v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s., v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Neshledal přitom vady, např. podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[15] Soud po přezkoumání správních spisů dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, když jednání, jež je obviněnému (žalobci) kladeno za vinu není přestupkem, neboť evidentně nenaplnuje materiální znak přestupku ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích. Soud rozhodnutí správních orgánů o vině žalobce v tomto směru hodnotí jako nezákonné. K jednotlivým námitkám pak soud uvádí následující:

[16] **První žalobní námitka** je nedůvodná. Žalobce namítá nedostatky skutkových zjištění, když nebyly odstraněny rozpory v určení doby a místa spáchání přestupku dle kamerového záznamu a časem a místem spáchání přestupku dle úředního záznamu.

[17] Z úředního záznamu ve spojení s údaji z mapy se zakreslením pozic policejní hlídky a místa předjíždění se podává, že k přestupku mělo dojít v úrovni budovy základní školy v obci Malá Morávka ve směru jízdy k obci Karlova Studánka, přičemž hlídka měla stanoviště u budovy č. p. 276. Z kamerových záznamů, jež byly správním orgánem I. stupně provedeny jako důkaz (záznamy z přední i zadní kamery), se ovšem podává zcela jiná pozice – policejní hlídka byla umístěna až za zastávkou autobusu u budovy základní školy (ve směru jízdy k obci Karlova Studánka) a stříbrné vozidlo značky VW zahájilo předjíždění autobusu až za přemostěním Bělokamenného potoka, tedy nikoli v úrovni základní školy, přičemž k dokončení předjíždění muselo dojít o desítky či několik málo stovek metrů dále, tj. přibližně v úrovni hotelu Neptun. Správní orgány zcela správně popsaly skutek, co do jeho lokalizace, když autenticita kamerového záznamu nebyla ve správním řízení ničím zpochybněna a uvedený popis místa z něj jednoznačně plyne. Krajský soud konstatuje, že nedbalá práce policie při zákresu do mapy je sice do „očí bijící“, avšak na správnost skutkových zjištění vliv neměla.

[18] Krajský soud se též přiklání k závěrům správních orgánů o době, kdy ke skutku došlo. Pokud kamerový záznam začal v čase 8:40, kdežto policií byl zapsán čas 9:40, pak se soud ztotožňuje se závěrem, že k rozporu došlo v souvislosti s přechodem na letní čas, ke kterému došlo dva týdny přede dnem, kdy ke skutku došlo. Soud považuje výpovědi zasahujících policistů za důvěryhodné. Zasahující policisté se shodli v tom, že čas v systému kamery byl ještě zimní, přičemž k přestupku došlo již po přechodu na

letní čas pro rok 2016 a svědci neměli oprávnění do systému zasáhnout a čas „opravit“. Svědek C. odpověděl na otázku, zda je možné, že čas na oznámení přestupku je jiný než na videozáznamu následovně: *„Je to možný, protože tam se měnil ten čas a my nemáme oprávnění zasahovat do těch věcí a měnit časy.“*, a svědek K. pak uvedl: *„Jak už jsem vypovídal, při stahování videozáznamu byl problém tento najít, jelikož byl posunut zřejmě, že se měnil čas. Já nemám právo ve vozidle měnit nastavení času a asi na to někdo z mých nadřízených zapomněl.“*

[19] Krajský soud uzavírá, že skutková zjištění, jakož i skutková věta výroku rozhodnutí o vině žalobce, odpovídají provedenému dokazování a jsou správná a dostatečně konkrétní.

[20] **Krajský soud hodnotí třetí námitku žalobce jako nedůvodnou.** Žalobce touto námitkou vytýká správním orgánům to, že úřední osoby prováděly zásadní úkony správního řízení za stavu, kdy nebylo pravomocně rozhodnuto o jejich vyloučení, resp. podjatosti. Z argumentace žalobce lze vysledovat, že v daném případě se mělo jednat především o námitku podjatosti založenou na procesním postupu úřední osoby K. M., který cit.: *„opakovaně odmítl, provést důkazy“*, resp. v procesním postupu nadřízené Bc. R. V., která hodnotila námitku podjatosti jako opožděnou a věc vyřídila „pouhým“ sdělením. Námitky byly žalobcem vzneseny při ústním jednání dne 21. 2. 2017, na které byl předvolán a předvolání převzal dne 19. 1. 2017. Krajský soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že námitky byly opožděné, když žalobce o namítaném vadném procesním postupu věděl již před předmětným ústním jednáním. Dále pouhá samotná domněnka žalobce o podjatosti úřední osoby, která pramení pouze z byť špatného procesního postupu, nemůže být *a priori* důvodnou. Nadto je potřeba poukázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která dovozuje, že rozhodnutí správního orgánu není potřeba rušit ani pro vadu řízení, kdy úřední osoba dokonce vydá meritorní rozhodnutí před tím, než je vůbec o jejím vyloučení pro podjatost rozhodováno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014-33 (všechna rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz): *„Rušit zákonné a věcně správné rozhodnutí vydané nepodjatou osobou jen proto, že o vůči ní směřující námitce podjatosti nebylo před vydáním rozhodnutí ve věci samé pravomocně rozhodnuto a odvolání proti tomuto usnesení nemá odkladný účinek, by bylo formalismem. Naopak zjevnou a nepochybnou vadou řízení s vlivem na zákonnost by bylo vydání meritorního rozhodnutí podjatou úřední osobou, bez ohledu na to, jak se správní orgán s namítanou podjatostí vypořádal. Otázku podjatosti je třeba posuzovat nikoliv čistě formálně, ale materiálně.“*), nebo obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012-32: *„Správní orgán může pokračovat v řízení již po (nepravomocném) rozhodnutí o námitce podjatosti podle § 14 správního řádu z roku 2004, byť samozřejmě nese riziko, že odvolací orgán bude mít na námitku podjatosti jiný názor.“*. V daném případě možná vada řízení zdaleka nedosahuje intenzity, pro kterou by bylo nutno napadené rozhodnutí rušit. Krajský soud uzavírá, že správní orgán I. stupně, resp. úřední osoba, postupoval správně, pokud pokračoval v nařízeném ústním jednání, a to i za situace, kdy rozhodnutí o nepodjatosti úředních osob v té době ještě nenabyla právní moci, resp. nebylo vydáno vůbec nebo bylo vyřízeno jinak.

[21] Krajský soud se v rámci této námitky též věcně zabýval možnou podjatostí úředních osob, přičemž dospěl k následujícím závěrům. Ust. § 14 odst. 1 správního řádu

zní: „Každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.“ Z textu a též smyslu správního řádu tedy plyne, že podjatost úřední osoby spočívá v důvodném předpokladu zájmu této osoby na výsledku řízení, a to s ohledem na poměr k věci, účastníkům nebo zástupcům; nikoli z procesního, byť vadného, postupu úřední osoby. Námitku podjatosti žalobce konstruoval pouze na tvrzeném vadném postupu, přičemž nepředložil žádná relevantní tvrzení ve smyslu ust. § 14. odst. 1 správního řádu, které by mohlo založit alespoň pochyby o podjatosti úřední osoby. Krajský soud tedy shrnuje, že žalobní námitky opírající se o podjatost úředních osob jsou nedůvodné, a to s ohledem na skutečnost, že s námitkami podjatosti se žalovaný vypořádal a krajský soud se pro shora uvedené s názorem žalovaného ztotožnil a rozvedl jej.

[22] Rovněž **čtvrtá** žalobní **námitka** není důvodná. Pro vyřešení sporné otázky zániku odpovědnosti za přestupky podle § 20 zákona o přestupcích, ve znění zákona č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „novela“), je potřeba vyjasnit dopad či možnosti přiměřeného užití judikatury správních soudů k citovanému ustanovení ve znění před novelou a po novele.

[23] Novelou č. 204/2015 Sb. (účinnost od 1. 10. 2015) byly do textu § 20 vsunuty nové odstavce 2 a 3, kterými bylo zavedeno přerušení běhu prekluzivní lhůty; odst. 3 pak stanoví, že přerušením počíná běh nové jednoleté lhůty, přičemž stanoví, že přestupek nelze projednat, uplynutím dvou let od jeho spáchání. Odstavec 2 předpokládá dva okamžiky přerušení prekluzivní lhůty, prvním okamžikem je *zahájení řízení* (jakož i vydáním příkazu o uložení pokuty), druhým pak *vydání rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným*.

[24] Žalobce svou argumentaci o zániku odpovědnosti za přestupek opírá o výklad, podle kterého se **vydáním** rozhodnutí myslí okamžik, kdy rozhodnutí nabude právní moci – přičemž odkazuje na ustálenou judikaturu. Žalovaný oproti tomu odkazuje na znění ust. § 71 odst. 2 správního řádu, jež definuje pojem „vydání rozhodnutí“ následovně – *[v]ydáním rozhodnutí se rozumí: a) předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“; b) ústní vyhlášení, pokud má účinky oznámení (§ 72 odst. 1); c) vyvěšení veřejné vyhlášky, je-li doručováno podle § 25; nebo d) poznamenání usnesení do spisu v případě, že se pouze poznamenává do spisu*.

[25] Právní stav před novelou byl rozhodovací praxí správních soudů dostatečně vyjasněn např. rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 47/2004-39, z něhož je citováno: „[v]e lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabýt právní moci. Správní orgán musí k prekluzi přihlížet z úřední povinnosti, a není proto třeba, aby ji pachatel namítal. Procesním důsledkem zániku odpovědnosti ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o přestupcích je, že správní orgán

nemůže řízení o přestupku zahájit a v řízení již zahájeném pokračovat, a to bez ohledu na to, zda okolnost, která je důvodem zániku odpovědnosti, nastala v řízení prvostupňovém nebo v řízení odvolacím.“ nebo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2010, č. j. 9 As 89/2010-91, z něhož je citováno: „Lze přisvědčit tomu, že slovo **„projednat“** je v § 74 odst. 1 zákona o přestupcích použito v souvislosti s vedením ústního jednání (...V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, ...). Termín **„projednat“** je však v zákoně o přestupcích použit v celé řadě dalších ustanovení, přičemž vždy je jím míněno celkové vedení řízení o přestupku. Z mnoha ustanovení zákona o přestupcích lze citovat například § 9 odst. 1 – ... nelze projednat přestupek, jehož se dopustila osoba požívající výsad imunit podle zákona nebo mezinárodního práva; § 9 odst. 3 – podle tohoto zákona se projednávají přestupky, kterých se dopustili poslanci a senátoři; § 10 odst. 1 – podle zvláštních předpisů se projedná jednání, které má znaky přestupku ...; § 10 odst. 2 – toto jednání se projedná jako přestupek, pokud jeho pachatel ...; § 12 odst. 2 – za více přestupků projednaných ve společném řízení...; § 52 – přestupky projednávají a) obecní úřady ...; § 53 odst. 1 obce projednávají přestupky proti ...; § 53 odst. 3 – obce mohou jako svůj zvláštní orgán zřizovat komise k projednávání přestupků...; či na závěr formulaci jednoho ze základních pravidel přestupkového řízení: § 67 odst. 1 - přestupky se projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen na návrh (pozn.: zvýraznění doplněno NSS). Z těchto ustanovení zákona o přestupcích je zřejmé, že pojem **„projednat“** nelze spojovat pouze s vedením ústního jednání, neboť při akceptaci takového výkladu by byl význam citovaných ustanovení zjevně nesmyslný.“

[26] Z citované judikatury je tedy zřejmé, že tato se zabývala především pojmem „projednat“, nikoli pojmem „vydání rozhodnutí“. S ohledem na uvedené závěry krajský soud dospěl k závěru, že dosavadní citovaná judikatura k zániku odpovědnosti za přestupky, lze plně aplikovat pouze na ust. § 20 odst. 1, věty před středníkem a odst. 3, věty za středníkem zákona o přestupcích (po novele), nikoli ve vztahu k otázce přerušení běhu jednorocní prekluzivní lhůty.

[27] Krajský soud se ztotožňuje s žalovaným, že ohledně otázky výkladu pojmu „vydání rozhodnutí“ je zcela postačující zákonná definice podle ust. § 71 odst. 2 správního řádu. Vyvozený závěr je o to zřejmější, pokud dojde ke komparaci k obdobným ustanovením předpisů trestního práva, tj. s ust. § 34 odst. 4 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, podle kterého se *promlčecí doba přerušuje zahájením trestního stíhání pro trestný čin, o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícím vzetím do vazby, vydáním příkazu k zatčení, podáním žádosti o zajištění vyžádání osoby z cizího státu, vydáním evropského zatýkacího rozkazu, podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, návrhu na potrestání, **vyhlášením odsuzujícího rozsudku pro tento trestný čin** nebo doručením trestního příkazu pro takový trestný čin obviněnému.*

[28] Pokud tedy k spáchání přestupku došlo dne 10. 4. 2016, pak jednoletá lhůta měla uplynout dne 10. 4. 2017 (popř. maximální dvouletá lhůta dne 10. 4. 2018), avšak k prvnímu přerušení této lhůty (což zapříčinilo běh nové jednoleté lhůty) došlo zahájením řízení, tj. dne 22. 4. 2016 (srov. ust. § 46 odst. 1 správního řádu) a dalším pak dne 26. 5. 2016, 13. 12. 2016 a 3. 3. 2017, všechna přerušení v souvislosti s vydáním rozhodnutí ve smyslu § 20 odst. 2 zákona o přestupcích. S ohledem na skutečnost, že

mezi spácháním přestupku a jednotlivými přerušeními neuplynul jeden rok a zároveň bylo řízení pravomocně skončeno před 3. 3. 2018, nedošlo k zániku odpovědnosti za projednávaný přestupek.

[29] Přes shora uvedené se však krajský soud ztotožnil s jádrem **druhé žalobní námitky**. Touto žalobní námitkou žalobce vyjadřuje nesouhlas s právním posouzením skutku jakožto přestupku, když uvádí, že v místě spáchání přestupku se nachází křižovatka, která ruší účinnost dopravní značky B 21a a dále, že se nejednalo o předjíždění, ale objíždění autobusu.

[30] Soud však nedává za pravdu žalobci v jeho zjednodušených závěrech o nenaplnění formální stránky přestupku, jež žalobce v rámci této námitky uvedl, neboť z kamerového záznamu je jasné, že se o objíždění autobusu nejednalo, když tento byl zcela evidentně v prakticky nezměněném pohybu – výrazně nezpomaloval, ani neuhýbal ke kraji vozovky, a jízdní manévry předjíždění byl zahájen daleko před hranicí křižovatky u hotelu Neptun, pročež byly i jeho důkazní návrhy, jež měly tyto skutečnosti prokázat, správně žalovaným shledány nadbytečnými.

[31] Krajský soud dospěl k závěru, že jednání žalobce nelze hodnotit jakožto přestupek, neboť v daném případě nebyla *prima facie* naplněna podmínka ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, když v průběhu správního řízení vyplynuly okolnosti, které odůvodňovaly pochybnosti o naplnění materiální stránky přestupku. Přestupkem podle shora citovaného ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích je takové zaviněné jednání, které porušuje či ohrožuje zájem společnosti alespoň v míře nepatrné (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2008, sp. zn. 7 Tdo 1529/2008, publ. pod č. 18/2009 Sb. NS).

[32] V rozhodovací praxi správních soudů byl učiněn závěr, který reprezentuje např. Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 27. 9. 2012, č. j. 1 As 118/2012-23: „*Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. ... Nejvyšší správní soud v posledně zmíněném rozsudku konstatoval, že z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom nemůže být označeno za přestupek.*“ Dále srov. s Nejvyšším soudem v rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45.

[33] Správní orgán I. stupně se v odůvodnění naplnění materiálních znaků přestupku věnoval na straně 6 svého rozhodnutí podrobně, ale také dosti povrchně. Správní orgán správně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, nicméně jej neaplikoval důsledně. Krajský soud se totiž nemůže ztotožnit se závěrem, že se v daném případě k okolnostem jednání nepřidružily takové další významné okolnosti, které by vylučovaly, aby popsáním

jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, právě naopak, krajský soud jich identifikuje hned několik.

[34] Hlavní a nejvýznamnější okolnost soud spatřuje v kolizi vodorovného a svislého značení, kdy podélná čára přerušovaná navazuje (značení V 2a, resp. V 2b – srov. příloha č. 8 vyhlášky č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích) na podélnou čáru souvislou (značení V 1a), a to před místem, ve kterém bylo žalobcem předjíždění započato. Zároveň je z kamerového záznamu patrné, že se jedná o naprosto rovný úsek bez jediné zatáčky, bez patrného převýšení a především bez jediného přechodu. Soud si je plně vědom nadřazenosti svislých stálých značek nad značkami vodorovnými (srov. ust. § 76 odst. 2 zákona o silničním provozu) a toho, že vodorovné značení zákaz předjíždění upravuje pouze nepřímě. Tato ustanovení je potřeba chápat v kontextu dalších ustanovení uvedeného zákona, především s ohledem na ust. § 64, podle kterého se *vodorovné dopravní značky užívají samostatně nebo ve spojení se svislými dopravními značkami, popřípadě s dopravními zařízeními, jejichž význam zdůrazňují nebo zpřesňují. Vodorovné dopravní značky jsou vyznačeny barvou nebo jiným srozumitelným způsobem; přechodná změna místní úpravy provozu na pozemních komunikacích je vyznačena žlutou nebo oranžovou barvou.*

[35] Z pohledu zadní kamery je pak zjevné, že za policejní hlídkou se nachází budova základní školy, je zde přítomen přechod pro chodce a též autobusová zastávka a též souvislá čára vodorovného dopravního značení. V daném úseku zákaz předjíždění plní svůj účel, tedy je zde zcela jednoznačně definován chráněný zájem společnosti (objekt) přestupku, tj. zájem na tom, aby v místech, kde může docházet ke zvýšenému pohybu chodců (zde konkrétně dětí), kteří vystupují z autobusu a přecházejí vozovku jdouce například do školy. Z fotografie, na níž je zachycena svislá dopravní značka B 21a (zákaz předjíždění), v jejímž pozadí lze spatřit střechu budovy základní školy, plyne také okolnost, že značka je umístěna ve vzdálenosti přibližně sta metrů od základní školy, resp. nikoli zcela bezprostředně před budovou základní školy – na fotografii je též patrné, že za svislou dopravní značkou silnice pokračuje s vodorovným značením přerušované čáry. Pokud se spojí informace ze všech obrazových nosičů, pak se situace jeví následovně – řidič míjející svislou dopravní značku zákazu předjíždění pokračuje určitou dobu po silnici, která nese vodorovné značení přerušované čáry, která před úrovní základní školy přechází v souvislou čáru, přičemž je tato čára zachována až po průjezdu přes přechod, autobusovou zastávku a pokračuje kolem základní školy až k přemostění Bělokamenného potoka ve vzdálenosti cca 30 metrů od školy, kde na ni navazuje opět vodorovné značení přerušované čáry. Soud se plně ztotožňuje s názorem žalobce, že v místě, kde on zahájil předjížděcí manévr, již zákaz předjíždění platí pouze formálně (resp. ztratil zde smysl), protože je v daném úseku, při splnění dalších podmínek (srov. např. § 17 zákona o silničním provozu), možno beztretně pomaleji jedoucí vozidlo předjet.

[36] Soud pouze na okraj podotýká, že předmětný úsek lze bez rozpaků označit za „past na řidiče“, pokud by na tomto úseku platil zákaz předjíždění, musel by platit snad na každém metru všech pozemních komunikací s jedním pruhem v jednom směru jízdy, neboť si nelze dobře představit přehlednější a vhodnější místo k předjíždění. Je však pravdou, že pouhá zjevná přehlednost by nemusela k závěru o nedostatku naplnění

materiálních znaků přestupku postačovat, ale v projednávaném případě se přidala též další významná okolnost. Vodorovné značení souvislé čáry navazovalo po určité vzdálenosti na svislé značení zákazu předjíždění a řidiče „provedlo“ kolem „nebezpečného“ úseku (místa zvýšeného pohybu chodců, především žáků základní školy) a pak následně na přehledném místě přešlo v značení přerušované čáry. Takto popsaná situace musí u řidiče evokovat představu, že zákaz předjíždění již v daném místě neplatí, neboť kolem školy, přechodu a autobusové zastávky projel a na silnici je značena přerušovaná čára – právě tento moment byl v dané věci určující pro nutnost důkladné analýzy toho, zda obviněný (žalobce) porušil nebo ohrozil chráněný zájem na bezpečnosti provozu nad míru běžného a generálně dovoleného užití vozidla, tzn. např. porovnat jednání obviněného (žalobce) s mantinely obecné úpravy provozu na pozemních komunikacích [např. § 4 písm. a) nebo § 17 zákona o silničním provozu].

Není samoučelné připomenout též názor Ústavního soudu vyjádřený v nálezu ze dne 28. 1. 2004, sp. zn. I. ÚS 546/03: *„Autonomie vůle a svobodného individuálního jednání je na úrovni ústavní garantována čl. 2 odst. 3 Listiny (...). Ustanovení čl. 2 odst. 3 Listiny je třeba chápat ve dvojím smyslu. Ve své první dimenzi představuje strukturální princip, podle něhož lze státní moc vůči jednotlivci a jeho autonomní sféře (včetně autonomních projevů volních) uplatňovat pouze v případech, kdy jednání jednotlivce porušuje výslovně formulovaný zákaz upravený zákonem. **Také takový zákaz však musí reflektovat toliko požadavek spočívající v zabránění jednotlivci v zásazích do práv třetích osob a v prosazení veřejného zájmu, je-li legitimní a proporcionální takovému omezení autonomního jednání jednotlivce.** Takový princip je pak třeba chápat jako esenciální náležitost každého demokratického právního státu (...). Podobný obsah má také čl. 2 odst. 4 Úst. Ve své druhé dimenzi pak působí čl. 2 odst. 3 Listiny jako subjektivní právo jednotlivce na to, aby veřejná moc respektovala autonomní projevy jeho osobnosti včetně projevů volních, které mají odraz v jeho konkrétním jednání, pokud takové jednání není zákonem výslovně zakázáno (...).“* V optice závěrů Ústavního soudu pak soud konstatuje, že v daném úseku, tj. v úseku od přemostění Bělokamenného potoka za základní školou ve směru jízdy na Karlovu Studánku až ke křižovatce u hotelu Neptun, vymáhání zákazu předjíždění v případě žalobce vybočuje z mantinelů legitimního omezení autonomie vůle jednotlivce.

Závěr a náklady řízení

[37] Závěry žalovaného, jakož i závěry správního orgánu I. stupně, o naplněnosti pojmových znaků přestupku (jeho materiální stánky) soud hodnotí jako mylné v rozporu s ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích, protože rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil v souladu s ust. § 78 odst. 1 a 3 s. ř. s. a věc vrátil podle ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. žalovanému k dalšímu řízení. Zrušením obou rozhodnutí se obnovil právní stav, který tu byl před vydáním prvoinstančního rozhodnutí, takže v dané věci je to právě orgán prvního stupně, který bude povinen vykonat další procesní úkon v souladu s ustanovením § 76 zákona o přestupcích. Soud rozhodl bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.

[38] Krajský soud připomíná, že správní orgány jsou shora vysloveným právním názorem v dalším řízení vázány podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.

[39] V souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. soud závázal výrokem III. tohoto rozsudku žalovaného zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení, které se sestávají z nákladů na právní zastoupení stanovené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném ke dni vykonání úkonu právní služby (dále jen „advokátní tarif“) – přičemž podle ust. § 1 odst. 2, § 6 odst. 1, § 7 bod 4, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu advokátovi náleží odměna za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení a podání žaloby) ve výši 6.200,- Kč; advokátovi dále náleží paušální náhrada podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 600,- Kč; a konečně vzhledem ke skutečnosti, že advokát je plátcem DPH, též náhrada 21 % DPH ve výši 1.428,- Kč. Do nákladů je nutno zahrnout i zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč. Celkem tedy náhrada nákladů činí částku 11.228,- Kč, kterou je povinen žalovaný uhradit žalobci ve lhůtě stanovené v nákladovém výroku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí č. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 29. září 2017

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně